ଜବାହାରଲାଲ ନେହେରୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ବନାମ

ବି.ଏସ୍. ନରୱାଲ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 4, 1980

[ଭି.ଆର୍. କ୍ରିଷ୍ଣା ଆୟର ଏବଂ ଓ. ଚିନାପ୍ପା ରେଡ୍ଡୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ – ଛାତ୍ର – ଅଧ୍ୟୟନରେ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରଦର୍ଶନ – ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତାଲିକାରୁ ନାମ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି – କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ କି – ଅପର ପକ୍ଷର କଥା ଶୁଣିବାର ମତବାଦ – ପ୍ରୟୋଗ ।

ଅପିଲକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, 5 ବର୍ଷର ସମନ୍ୱିତ ଅଧ୍ୟୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଏବଂ ଭାଷାରେ ଏମ୍.ଏ. ଡିଗ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି 5ଟି ଶିକ୍ଷାବର୍ଷରେ ଦଶଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁ ବିଭାଗରେ ଜଣେ ଛାତ୍ର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲେ ସେହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ 'ମୁଖ୍ୟ-ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' କୁହାଯାଉଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ 'ସାଧନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' ଏବଂ 'ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' କୁହାଯାଉଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଅପିଲକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରୁଷିୟ ଭାଷାରେ କଳାରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ସମନ୍ୱିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ଛାତ୍ର ଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ, ସେ ରୁଷିୟ ଭାଷାର କୌଣସି 'ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ'ରେ ଅଧିବେଶନ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କୁ ଶେଷ ସେମିଷ୍ଟର ପରୀକ୍ଷାରେ ବସିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ତଥାପି, ସେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ 'ସାଧନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' ଏବଂ 'ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ'ରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ । ତୃତୀୟ ସେମିଷ୍ଟରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପ୍ରଥମ ସେମିଷ୍ଟରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ମାଗିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବେ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତାଙ୍କୁ ଏପରି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ସେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ତାଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ରୁଷିୟ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନାମ ତାଲିକାରୁ ହଟାଇ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ନାମ ତାଲିକାରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ, (1) ତାଙ୍କ ନାମ ତାଲିକାରୁ ହଟାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ଏବଂ (2) ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା କି ନାହିଁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଜର ଅଭିମତ ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ ।

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲରେ: ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ତାଲିକାରୁ ତାଙ୍କୁ ବାହାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ କି ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ:

ଦର୍ଶାଯାଇଛି 1. ପକ୍ଷପାତିତା କିମ୍ବା ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅଭିଯୋଗର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ବୋଲି ଏକ ଶୈକ୍ଷିକ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଘୋଷଣାକୁ କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ଯେ, ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ଶୁଣାଯିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । [623 E- F]

ଏହା ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦାବି ଆଧାରରେ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ଅନୁଯାୟୀ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିବା ଏବଂ ଛାତ୍ରଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟର ଅଧିକାର ଉପରେ ବହିଷ୍କାରର ମାମଲା ନୁହେଁ । ଏହି ମାମଲାଟି କେବଳ ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଟେ, ଯାହାକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ସବୁଠାରୁ କମ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । [623 A- B]

ହେରିଙ୍ଗ ବନାମ ଟେମ୍ପଲମେନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ 1973 (3) All E. R. 569 ଏବଂ 584; *ରେଜିନା ବନାମ ଆଷ୍ଟନ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସେନାଟ* 1969 (2) All E.R. 964 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 3115/1979 ।

ଦେୱାନୀ ରିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା 395/1979ରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 6-8-1979 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ I

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *କେ.କେ. ଭେନୁଗୋପାଳ, ଏଚ୍.କେ. ପୁରୀ ଏବଂ ଏସ୍.ସି. ଧଣ୍ଡ I*

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ *ଏ.କେ. ଗୁପ୍ତା* I

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟଟି ଚିନାପ୍ପା ରେଡ୍ଡୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା I

ଦେଶର ଅନ୍ୟତମ ସମ୍ମାନଜନକ ଶୈକ୍ଷିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ବିବେଚିତ ଜବାହାରଲାଲ ନେହେରୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲରେ ଅପିଲକାରୀ ଅଟେ I ଶତାବ୍ଦୀର ମହାନ ଉଦାରବାଦୀ, ମାନବବାଦୀ ଏବଂ ଗଣତନ୍ତ୍ରବାଦୀଙ୍କ ନାମରେ ନାମିତ, ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂସଦର ଆଇନ ଦ୍ୱାରା "ମାନବତା, ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିର ଏକ ଅନନ୍ୟ ସଂଶ୍ଳେଷଣକୁ ସମାହିତ କରିବା" ଏବଂ "ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଯଥା, ଜାତୀୟ ସଂହତି, ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ, ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା, ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଜୀବନଶୈଳୀ, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବୁଝାମଣା ଏବଂ ସମାଜର ସମସ୍ୟା ପ୍ରତି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ଅଧ୍ୟୟନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା" ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା I

''ନ୍ୟାୟାଳୟ' ହେଉଛି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପରିଷଦ ଏବଂ ଶୈକ୍ଷିକ ପରିଷଦର କାର୍ଯ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଛି I କୁଳପତି ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ଶୈକ୍ଷିକ ଅଧିକାରୀ I କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ପରିଷଦ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା, ଯାହା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସାଧାରଣ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପ୍ରଶାସନର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଶୈକ୍ଷିକ ପରିଷଦ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷାଗତ ସଂସ୍ଥା, ଯାହା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ପରୀକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ I ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ 'ବିଧି' ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ବିଧି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ 'ଅଧ୍ୟାଦେଶ' ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ପରିଷଦକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି I

ଅଧ୍ୟାଦେଶଗୁଡ଼ିକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅଧ୍ୟାଦେଶ 13 ଏମ୍.ଏ., ବି.ଏ., (ସମ୍ମାନ) ଏବଂ ବି.ଏ. (ପାସ୍) ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରେ I ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଭିନ୍ନ

ବିଷୟ ଏବଂ ଭାଷାରେ ଏମ୍.ଏ. ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମନ୍ୱିତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷିଆ ଅଧ୍ୟୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରେ । ରୁଷୀୟ ଭାଷା ହେଉଛି ସେହି ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଯେଉଁଥିରେ ଏପରି ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଞ୍ଚଟି ଶୈକ୍ଷିକ ବର୍ଷରେ ଦଶଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ ବିସ୍ତାରିତ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ, 'C' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଏ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚାରୋଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ 'B' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଶେଷ ଚାରୋଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ 'A' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ 'C' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଦୁଇଟି କ୍ରେଡିଟ୍, ପ୍ରତ୍ୟେକ 'B' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ତିନୋଟି କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ 'A' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଚାରିଟି କ୍ରେଡିଟ୍ ଥାଏ । ଅଧ୍ୟାଦେଶ 13ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7.3ରେ ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବନିମ୍ନ 144 କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ କଳାର ସ୍ନାତକୋତର ଉପାଧି ପାଇଁ ଭାଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ 176 କ୍ରେଡିଟ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରୁ 'C' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ ସର୍ବନିମ୍ନ 20 କ୍ରେଡିଟ୍, 'B' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ 60 କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ 'A' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ 64 କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ ଭାଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ 'C' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ ସର୍ବନିମ୍ନ 28 କ୍ରେଡିଟ୍, 'B' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ 84 କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ 'A' ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ 64 କ୍ରେଡିଟ୍ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଛି ଯେ, ସର୍ବନିମ୍ନ 50% କ୍ରେଡିଟ୍ କିନ୍ତୁ 75%ରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ସେହି ବିଭାଗରେ ରହିବା ଉଚିତ ଯେଉଁଥିରେ ଛାତ୍ର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଉପାଧି ପାଇଁ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ଯେଉଁ ବିଭାଗରେ ଛାତ୍ର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ସେହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' କୁହାଯାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଯାହା ପାଇଁ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା 'ସାଧନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' ଏବଂ 'ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7.5 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଯେଉଁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାରରେ ଜଣେ ଛାତ୍ର ତାଙ୍କର 'C' ସ୍ତରର କ୍ରେଡିଟ୍ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି, ତାହା ଅତି କମରେ ଚାରୋଟି ବିଷୟରୁ ହେବ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7.6 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ଉପକରଣ, କୌଶଳ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ ଅତି କମରେ ଦଶଟି କ୍ରେଡିଟ୍ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । **ଅଧ୍ୟାଦେଶ 13ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 8**ରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ସେମିଷ୍ଟର ପରୀକ୍ଷା ଭଳି ଅଧିବେଶନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବହନ କରିବା ଉଚିତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ଦଶ ଅଙ୍କ ମାନରେ ପଦକ୍ରମ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ସୂତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅନ୍ତିମ ପଦକ୍ରମ ଅଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଏ

$$F_g = \frac{\sum n\ c_i g_i}{\sum n\ c_i}$$

ଯେଉଁଠାରେ F ହେଉଛି ଛାତ୍ରର ଅନ୍ତିମ ପଦକ୍ରମ ଅଙ୍କ, C_i ହେଉଛି ith ପାଠ୍ୟକ୍ରମର କ୍ରେଡିଟ୍, G_i ହେଉଛି ith ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷିତ ପଦକ୍ରମର ଅଙ୍କ ଏବଂ n ହେଉଛି ଛାତ୍ର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୋଟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଛାତ୍ର ନିଜକୁ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଛନ୍ତି । ଜଣେ ଛାତ୍ର ଯେଉଁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଫଳ ହୁଏ, ତାଙ୍କୁ ସେହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ କିମ୍ବା ଯେଉଁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ସେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ତାହା ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9ରେ ପଦକ୍ରମ ଅଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ମାନଦଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ସାମୂହିକ ପଦକ୍ରମ ଅଙ୍କ ହାରାହାରି 2.0 ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ସେ ଅଧ୍ୟୟନର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଷଷ୍ଠ ସେମିଷ୍ଟର ଶେଷରେ ସାମୂହିକ ପଦକ୍ରମ ଅଙ୍କ ହାରାହାରି 4.0 ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ତାଙ୍କୁ କଳାର ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହୁଏ, ତେବେ ତାଙ୍କର ସର୍ବନିମ୍ନ ସାମୂହିକ ପଦକ୍ରମ ଅଙ୍କ ହାରାହାରି 4.0 ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧ୍ୟାଦେଶର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 11 ଏହି ମାମଲାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇପାରିବ । ଯେହେତୁ ଏହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ଥିଲା, ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଥିଲା:

> "ବିଦ୍ୟାଳୟର ମଣ୍ଡଳୀ, କେନ୍ଦ୍ରର ସୁପାରିଶରେ, ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆଧାରରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ନାମ ଅପସାରଣ କରିପାରେ" ।

ଉତ୍ତରଦାତା ବି.ଏସ୍. ନରୱାଲଙ୍କୁ 1974 ମସିହାରେ ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ରୁଷିଆନ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ରରେ ରୁଷିଆନ ଭାଷାରେ କଳାରେ ସ୍ନାତକୋତର ଉପାଧି ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷିଆ ସମନ୍ୱିତ ଅଧ୍ୟୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ସେ ରୁଷିଆନ ଭାଷାରେ ଡିଗ୍ରୀ ଖୋଜୁଥିଲେ, 'ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ରୁଷିଆନ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ଅନୁବାଦ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ, ସେ ରୁଷୀୟ ଭାଷାର କୌଣସି 'ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ'ରେ ଅଧିବେଶନ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କୁ ଶେଷ ସେମିଷ୍ଟର ପରୀକ୍ଷାରେ ବସିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏହିପରି ସେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ କୌଣସି 'ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' ପାସ୍ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ତଥାପି, ସେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ 'ସାଧନ' ଏବଂ 'ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ'ରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ସେମିଷ୍ଟରରେ ଦୁଇଟି ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ପାଞ୍ଚଟି କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସେମିଷ୍ଟରରେ ତିନୋଟି ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଆଠଟି କ୍ରେଡିଟ୍ ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ତୃତୀୟ ସେମିଷ୍ଟରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପ୍ରଥମ ସେମିଷ୍ଟରର

ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ମାଗିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବେ । ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିସ୍ଥିତି ଭାବରେ, ତାଙ୍କୁ ଏହା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଯେଉଁ ପାଞ୍ଚଟି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୁନରାବୃତ୍ତି ପାଇଁ ଅନୁମତି ପାଇଥିଲେ, ସେଥିରେ ସେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଦାତା ତୃତୀୟ ସେମିଷ୍ଟରରେ ସେ ଯେଉଁ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲେ, ସେଥିରେ (B+ ହାସଲ କରି) ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ତୃତୀୟ ସେମିଷ୍ଟର ଶେଷରେ ବାସ୍ତବିକ ଫଳାଫଳ ଥିଲା ଯେ, ସେ ଗୋଟିଏ ବି 'ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରିନଥିଲେ ।

ରୁଷୀୟ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କିଛି ଛାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 20, 1976 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ବୈଠକରେ, କେନ୍ଦ୍ର ଭାଷା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟୟନ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ସୁପାରିଶ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଯେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ସମେତ ସାତ ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟଜନକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ ତାଲିକାରୁ ବାଦ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଅଟେ । ରୁଷୀୟ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ରର ସୁପାରିଶ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 31, 1976 ତାରିଖର ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ତାଲିକାରୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଏବଂ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ନୀରବ ରହିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅଗଷ୍ଟ, 1978ରେ, ସେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ ତାଲିକାରୁ ବାହାର କରିବା ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତିର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ଦିଆଯାଇଛି । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ବିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପୁନଃ ପ୍ରବେଶ କରିବା ସମ୍ଭବ କି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନଭେମ୍ବର 24, 1978ରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆସିଥିଲା, ସେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସହାନୁଭୂତିଶୀଳ ଭାବରେ ପ୍ରଶ୍ନଟିର ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ, ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଶ୍ୱାସନା ଅନୁଯାୟୀ ରୁଷୀୟ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ର ପୁଣି ଥରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କଲା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାବର୍ଷର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାରେ ନିଜକୁ ଅସମର୍ଥ ପାଇଲା । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ, ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଜୁଲାଇ 1979ରୁ ଆରମ୍ଭ

ହେଉଥିବା ମୌସୁମୀ ସେମିଷ୍ଟରରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଶିକ୍ଷାବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ନୂତନ ଆବେଦନ ପଠାଇବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ମନୋବୃତ୍ତିରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ତାଲିକାରୁ ହଟାଇବା ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ପୁଣିଥରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ନୂତନ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ଅଗଷ୍ଟ 6, 1979 ତାରିଖର ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସନ୍ତୋଷଜନକ କି ସେ ବିଷୟରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଜର ଧ୍ୟାନ ଦେଇନଥିଲା ବୋଲି ଆଧାରରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ତାଲିକାରୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ହଟାଇବା ଆଦେଶକୁ ନାକଚ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି:

"(1) ଆବେଦନକାରୀ ବି.ଏସ୍. ନରୱାଲଙ୍କୁ 7ମ ସେମିଷ୍ଟରରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା 1979 ମସିହାର ମୌସୁମୀ ସେମିଷ୍ଟର ଅଟେ;

(2) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 1981 ଶିକ୍ଷାବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଦଶଟି ସେମିଷ୍ଟର ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ତାଙ୍କର ଏମ୍.ଏ. ଉପାଧି ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ;

(3) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 1981 ଶିକ୍ଷାବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଆବଶ୍ୟକୀୟ 180 କ୍ରେଡିଟ୍ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତାଙ୍କର 10ମ ସେମିଷ୍ଟର ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସେମିଷ୍ଟରର ଯୋଗାଯୋଗ ସମୟ, ଅଧିବେଶନ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ସେମିଷ୍ଟର ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଯେଉଁ କ୍ରେଡିଟ୍ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଥିବା ଅଭାବ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ;

(4) ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବ ଏବଂ ଏକ ସମୟରେ ଅନେକ ଶିକ୍ଷାଗତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଭିଡ଼ ନକରିବା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଅଧିବେଶନ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ସେମିଷ୍ଟର ପରୀକ୍ଷାର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବ "।

ଆମର ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ତାଲିକାରୁ ତାଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର ଥିଲେ କି? ଆରମ୍ଭରୁ ଯାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଉଚିତ ତାହା ହେଉଛି ଯେ, ଏହା କୌଣସି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଛାତ୍ରଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟର ଅଧିକାର ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ପାଇଁ ଦାବି ଅନୁଯାୟୀ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରିବାର ମାମଲା ନୁହେଁ । ଏହି ମାମଲା କେବଳ ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଏକ ମାମଲା ଯାହାର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ହୁଏତ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଶୁଣାଯିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ଉଠିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଲିଖିତ କିମ୍ବା ମୌଖିକ ଭାବରେ ଏକ ଦକ୍ଷତା କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧିମତା ପରୀକ୍ଷାରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଦାବି ବିଷୟରେ କେହି ଶୁଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ଶିକ୍ଷାଗତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିଛି ସମୟ ଧରି ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଆମେ ଦେଖିପାରୁ ନାହୁଁ ଯେ, ଶୁଣାଣିର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ କିପରି ଉଠିପାରେ । ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ ଏକ ଶିକ୍ଷାଗତ ସଂସ୍ଥାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି 'ତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଥି ଏବଂ ସମ୍ଭାବନା[1] ଉପରେ ଆଧାର କରି ଛାତ୍ରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ମାନର ନିରପେକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଗଠନ କରିବା । ତାହା ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ । ଶିକ୍ଷାଗତ ବିଚାରର କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକୃତି (ଯଦି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନୁସାରେ ବିଚାର ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ) ଆମ ପାଇଁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗର କୌଣସି ଅଧିକାରକୁ ନକାରାତ୍ମକ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ଯଦି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ 'ଅଣ-ଶୈକ୍ଷିକ' ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ, ତେବେ ଶୁଣାଯିବାର ଅଧିକାର ନିହିତ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିଛି, ତେବେ ଶୁଣାଣିର ଅଧିକାର ଏତେ ନିହିତ ହୋଇ ନ ପାରେ । ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ, ଯଦି ପକ୍ଷପାତ କିମ୍ବା ଅପମାନଜନକ ଅଭିଯୋଗ ଥାଏ, ତେବେ ବିଭିନ୍ନ ବିଚାର ବିଦ୍ୟମାନ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷପାତ କିମ୍ବା ଅପମାନଜନକ ଅଭିଯୋଗର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ, ଏକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରଙ୍କ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯିବାର ଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଛାତ୍ରକୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ବିଶାଳ ଏବଂ ବିସ୍ତାରିତ, ହୁଏତ ଠିକ୍ ଭାବରେ, ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ବିଫଳତା ସମାଧାନର କ୍ଷେତ୍ର 'ଶୁଣାଣି' ଏବଂ

([1]) Herring v. Templeman & Ors. 1973 (3) All E.R. 569 @584

ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବା ପରି ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସୁସ୍ଥ, 'ଅପର ପକ୍ଷ କୁ ଶୁଣିବାର' ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଅପ୍ରାକୃତିକ ବିସ୍ତାର ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାର ସୀମା ଅଛି । ଶିକ୍ଷାଗତ ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଗତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରଦାନ ନକରି, ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ, ଏହି ମାମଲା କ୍ୱଚିତ୍ ନ୍ୟାୟିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା *ରେଜିନ୍ ବନାମ ଆଷ୍ଟନ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସେନେଟ୍* [2]ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ବିଫଳ ହେବା ପରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଓହରିଯିବାକୁ ବାଧ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବାକୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପରୀକ୍ଷାକାରୀ ସଂସ୍ଥା ବାଧ୍ୟ ଅଟେ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପରୀକ୍ଷକମାନେ "ବିସ୍ତୃତ ବାହ୍ୟ କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇଥିଲେ ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତି, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଥାଇପାରେ" । ତେଣୁ, ଡୋନାଲ୍ଡସନ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ, ସାଧାରଣ ନ୍ୟାୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ତଥାପି, ଲର୍ଡ ପାର୍କର ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ଡୋନାଲ୍ଡସନ୍ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ସଠିକତା ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ *ହେରିଙ୍ଗ୍ ବନାମ ଟେମ୍ପଲମ୍ୟାନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ, ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ, ଡୋନାଲ୍ଡସନ୍ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ମତାମତ ଭବିଷ୍ୟତର କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ଅବସରରେ ପୁନଃବିଚାର ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିଲା ।

ତଥ୍ୟର ପୂର୍ବ ବିବରଣୀରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରଥମ ତିନୋଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ କୌଣସି ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରିନଥିଲେ । ଯଦି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ଏମ୍.ଏ. ଉପାଧି ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ପ୍ରଥମ ତିନୋଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ ସେହି ବିଷୟରେ କୌଣସି ଏକ ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ, କେହି ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ, ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟଜନକ ଘୋଷଣା କରିଥିବା ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଏପରି ଘୋଷଣା କରିବାରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପାଠ ପଢାଇବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ଯୋଗାଇ ନ ଦେବାରୁ ସେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟରରେ 'ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ'ରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଏପରି ଏକ କାରଣ ଯାହା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବିଚାର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ନାହାଁନ୍ତି ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବା

([2]) [1969] 2 W.L.R. 1418=1969(2) All E.R. 964.

ଉଚିତ ଅଟେ । ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ପ୍ରଥମ ସେମିଷ୍ଟରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ବିଳମ୍ବରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଅବଶିଷ୍ଟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ରୁଷୀୟ ଭାଷାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଗ୍ରଗତି କରିଥିବା ବେଳେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଯିଏ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଶିଖି ପାରି ନଥିଲେ, ସେ ସିଧାସଳଖ ମୂଳ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଅବିଳମ୍ବେ ଯୋଗ ଦେଇପାରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କୁ ରୁଷୀୟ ଭାଷାରେ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ରୁଷୀୟ ଭାଷା ଏକ 'ମୂଳ ବିଷୟ' ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ 'ଉପକରଣ କିମ୍ବା ଇଚ୍ଛାଧୀନ ବିଷୟ' ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଉଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଅକ୍ଟୋବର 6, 1974 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 6, 1974 ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ରୁଷୀୟ ଭାଷା ପଢାଇବା ପାଇଁ କେହି ନଥିଲେ । ପୁନର୍ବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ସେମିଷ୍ଟରରେ, ଯଦିଓ 10 ଫେବୃଆରୀରୁ 30 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1975 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁଷୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ହେଉଥିଲା, 30 ମାର୍ଚ୍ଚ ପରେ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ରୁଷୀୟ ଭାଷା ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 6 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 6, 1974 ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ପୁଣି 10 ଫେବୃଆରୀରୁ 30 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1975 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଶିକ୍ଷାଦାନ ସୁବିଧା ନଥିଲା ବୋଲି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଫଳତାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଏହି ଅଭିଯୋଗକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କ ପାଲଟା ସତ୍ୟପାଠରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5ରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ।

> "ସେ 22 ଅଗଷ୍ଟ 1974ରେ ପ୍ରଥମ ସେମିଷ୍ଟରରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଯଦିଓ ଏହା 9 ଅଗଷ୍ଟ 1974 ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏତେ ପରିମାଣରେ ଯେ, ସେ ସେହି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ସହିତ ଗୋଷ୍ଠୀଭୁକ୍ତ ହେବାର ଥିଲା ଯେଉଁମାନେ ରୁଷୀୟକୁ ଏକ ଅଣ-ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରୁଷୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1 ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପୁନର୍ବାର, 8 ଅକ୍ଟୋବର 1975 ରୁ 20 ଡିସେମ୍ବର 1975 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ । ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଛାତ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କିପରି ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବହନ କରିପାରିବ, ଯିଏ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଶ୍ରେଣୀୟ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ସୁବିଧା ଉଠାନ୍ତି ନାହିଁ? ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ଶ୍ରେଣୀ ପରିଚାଳନା ସମୟରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ, ତେବେ ଏଥିରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୌଣସି

ଦୋଷ ନଥିଲା, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅନିୟମିତ ଉପସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଦାୟୀ କରାଯିବା ଉଚିତ ଅଟେ "।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9 ରେ ପୁଣି ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା:

"ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9 ର ଉତ୍ତରରେ, ମୁଁ କହୁଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ 9 ଅଗଷ୍ଟ 1974 ରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ଭାବରେ ରୁଷୀୟ ପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ 22 ଅଗଷ୍ଟ 1974 ରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଆସିଥିଲେ, ଛାତ୍ରମାନେ ଯାହାଙ୍କୁ ରୁଷିୟ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 9 ଅଗଷ୍ଟରେ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଗ୍ରଗତି କରି ସାରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ରୁଷୀୟ ଭାଷାରେ ଜଣେ ନବାଗତ ହୋଇଥିବାରୁ, ସେହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିରେ ସ୍ଥାନ ପାଇପାରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1 ରୁ ରୁଷୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କୁ ଏକାଠି ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।"

ଏହି ବିବୃତିଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ 'ମୂଳ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ' ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଶ୍ରେଣୀ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ରୁଷୀୟ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜ୍ଞାନ ନ ଥିବାରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସେଗୁଡ଼ିକର ଲାଭ ଉଠାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ତାଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀ ପରିବର୍ତ୍ତେ 'ଇଚ୍ଛାଧୀନ' ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚଳାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ବିବୃତିଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନଜରକୁ ଆସିନଥିଲା । ତେଣୁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ବେପରୁଆ ଥିଲେ ଯେ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଜେ ରୁଷୀୟ ଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କର ମନ ପ୍ରୟୋଗ ନ କରିବା ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିହୀନ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ତେଣୁ, ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଆମ ପାଖରେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ । ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିପାରିବା ଯେ, କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲୁ, କାରଣ ଏଥିରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟାଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଏକ ବସ୍ତୁତଃ ପୁନଃଲେଖା ସହିତ

ଜଡ଼ିତ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ । ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ସମୟରେ, ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଅନୁସାରେ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ସେମିଷ୍ଟରରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇ ତାଙ୍କର ବୃତ୍ତିକ୍ରମକୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିବ କି, ତାହା ବିଚାର କରିବା ଆମେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପରେ ଛାଡି ଦେଉଛୁ । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଦେୱାନୀ ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1926/1980 ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଏନ୍.ଭି.କେ. ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ। "

<u>ଅନୁବାଦକ</u>
ସତ୍ୟରଞ୍ଜନ ସାମଲ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ